श्री राम चंद्र मिशन

ECHOES
इंडिया
वार्तापत्र

गुरुदेवांविषयीच्या बातम्या

प्रकाशकाचे दोन शब्द

आपल्या सर्वांचे परमप्रिय गुरुदेव चारीजी महाराज यांच्या वियोगाचे दु:ख पचवित असताना, त्यांचे आध्यात्मिक उत्तराधिकारी आदरणीय कमलेशजी यांच्याबद्दल अधिक जाणून घेण्याच्या प्रक्रियेची सुरूवात आपण केली आहे. त्यांनी एकही क्षण न दवडता आपल्या कार्याची घोडदौड पुढे चालू ठेवली आहे. अभ्यासींनी आपल्या साधनेवरील लक्ष ढळू न देता गुरुदेवांशी कसा संपर्क साधायचा व मिशनसाठी कशा प्रकारे काम करायचे याविषयीचा महत्वाचा बदल त्यांनी घडवून आणला आहे. सहज संदेश मधून आपल्यापर्यंत पोहोचणारे त्यांचे संदेश दिलासादायक असून त्यामधून त्यांचा मिशनबद्दलचा भविष्यातील दृष्टिकोन जाणून घेता येतो. गुरुदेवांची फ्रान्स भेट आणि न्यू जर्सी येथील मेळाव्यांदरम्यान मिशनच्या कार्यशैलीत त्यांनी बरेच बदल घडवून आणलेले आहेत. वार्तापत्राच्या या अंकात त्यांच्या ह्या प्रवासाबद्दलची तसेच न्यू जर्सी येथे दिलेल्या भाषणांची काही क्षणचित्रे आपणांसाठी आम्ही घेऊन आलो आहोत.

मोंपिलिये,(Montpellier) फ्रान्स– दि.७ जानेवारी २०१५

अगदी अवचितपणे दि. १ जानेवारी रोजी (गुरुदेवांच्या प्रस्तावित आगमनाची) बातमी मिळाली आणि शक्य तितके बंधू–भगिनी त्यांचे स्वागत करण्यास सज्ज झाले. फ्रान्सच्या कानाकोपऱ्यातून आणि शेजारील देशांमधून आपापल्या कुटुंबांसमवेत येणाऱ्या सुमारे ८०० अभ्यासींसाठी चोवीस तासात एक कार्यस्थळ शोधण्यात आले.

प्रार्थनेने परिपूर्ण अशा वातावरणात सकाळी ७:३० वाजता तीन सत्संगांपैकी पहिला सत्संग कमलेशजींनी संचालित केला. पुढे त्यांनी त्यांच्या भाषणातून आपणांस पुढील मार्ग दर्शविला. ते म्हणाले,

"...तर तुम्ही तुमच्या भावनांना रोखू नका. गुरुदेवांची आठवण येऊन जर तुम्हांस आनंद होत असेल तर आनंदित व्हा. ते नाहीत असे जाणवून दु:ख होत असेल तर दोन अश्रू ढाळण्यासही काही हरकत नाही, यात काहीच चूक नाही. उदास अंत:करणाने, कृतज्ञतापूर्ण अंत:करणाने, हसऱ्या अंत:करणाने आपण नक्कीच त्यांचे स्मरण करू शकतो. आता ते आपणा सर्वांसाठी जास्त उपलब्ध आहेत आणि ते आपल्यामध्ये विलीन झालेले आहेत. आता आपण एक केले पाहिजे आणि ते म्हणजे आपण त्यांच्यामध्ये विलीन झाले पाहिजे. हे आपल्यावर अवलंबून आहे आणि मी प्रार्थना करतो की ही विलीनीकरणाची स्थिती आपण लवकरात लवकर प्राप्त करावी. बाबूजी महाराजांना हेच पाहिजे आहे, हेच गुरुदेवांनाही हवे आहे, हीच गोष्ट गुरुदेवांच्या अधिश्रेणीलाही (Hierarchy) अभिप्रेत आहे– त्यांच्या वैश्विक अस्तित्वामध्ये संपूर्णत: विलीन होणे, यालाच आपण परमतत्वात विलीन होणे असे म्हणतो. प्रार्थनापूर्वक धन्यवाद."

इतक्या कमी अवधीमध्ये देखील इतके अभ्यासी येऊ शकले हे पाहून गुरुदेवांना खूप अप्रूप वाटल्याचेही त्यांनी सांगितले. त्यांनी आम्हाला दिलेल्या अशा अप्रतिम दिवसाच्या भेटीने केवळ आम्हीच आनंदाने आणि कृतज्ञतेने ओतप्रोत भरलो होतो असे नव्हे, तर त्यांच्या समवेत इतक्या मोठ्या संख्येने एक दिवस व्यतीत केल्याबद्दल त्यांनी देखील सगळ्यांचे आभार मानले!

साधनेतील तद्रूपता अधिक सखोल होण्यासाठी प्रार्थनापूर्वक करावयाचे संकल्प

** रात्री ९ ची वैश्विक प्रार्थना : जगातील सर्व बंधू–भगिनींच्या हृदयात प्रेम व भक्तीभाव जागृत होत असून त्यांच्या हृदयातील वास्तविक श्रद्धा अधिकाधिक बळकट व दृढमूल होत चालली आहे.*

** सर्व बंधू भगिनींमध्ये अचूक विचार, योग्य आकलन व जीवनाकडे पाहण्याचा प्रामाणिक दृष्टीकोन विकसित होत आहे.*

** आमच्या सभोवतालची प्रत्येक गोष्ट ईश्वरीय स्मरणामध्ये रममाण झाली आहे.*

** ज्यांना अंतिम अशा परमतत्वाची उत्कट ओढ खरोखरीच लागलेली आहे असे सर्व बंधू–भगिनी आमच्या महान व प्रिय अशा सद्गुरूंकडे आकर्षित होत आहेत. ते सर्व त्यांच्याकडे ओढ घेत आहेत. आम्ही आमच्या सद्गुरूंना अशी प्रार्थना करतो की, "ते सर्वजण तुमच्या कृपेने लाभान्वित होवोत"*

मॉनरो आश्रमात दि. ३० व ३१ जानेवारी २०१५ रोजी गुरुदेवांनी दिलेल्या भाषणातील उतारा. संपूर्ण भाषण खालील संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे.

http://www.sahajmarg.org/literature/online/speeches/newjersy-20150130

अमेरिकेतील भंडारा

आध्यात्मिक सद्गुरू व श्री रामचंद्र मिशनचे अध्यक्ष या नवीन भूमिकेतील कमलेशजींसोबत दि. २३ ते २५ जानेवारीच्या दरम्यानचा काळ व्यतीत करताना उत्तर अमेरिकेतील अभ्यासींना अतिशय आनंद झाला. वसंतपंचमीच्या निमित्ताने, कोणत्याही पूर्व तयारीविना, आयत्या वेळेस न्यू जर्सी येथे आयोजित करण्यात आलेल्या भंडाऱ्याचे, संपूर्ण उत्तर अमेरिका खंडातून आलेल्या ११००हून अधिक अभ्यासींच्या मेळाव्यात रूपांतर झाले. भंडाऱ्याची संपूर्ण व्यवस्था पाहण्याचे काम ५० स्वयंसेवकांच्या एका प्रमुख समूहाने एकत्रितरित्या पार पाडले.

मेळावा एका हॉटेलमध्ये भरविण्यात आला होता. तीन दिवसांसाठी ते हॉटेल आश्रमामध्ये परिवर्तीत झाले होते. हॉटेलमधील विशाल नृत्यागाराचे एका प्रशस्त व सुंदर अशा ध्यानकक्षामध्ये रूपांतर झाले होते. कमलेशजींप्रमाणेच परगावाहून आलेले सर्व अभ्यासी तेथेच राहिले होते.

शुक्रवारी संध्याकाळी ५.०० वाजताच्या सत्संगाने मेळाव्याचा प्रारंभ झाला. त्यानंतर प्रामाणिक साधना करण्याच्या निकडीबद्दल आपले सद्गुरू चारीजी यांनी दिलेल्या हाकेसंदर्भात कमलेशजींनी केलेले भाषण काळजाचा ठाव घेणारे होते. आपल्या भाषणात त्यांनी असे सांगितले की, चारीजी आपल्या डायरी लेखनात अत्यंत प्रांजळ होते व अभ्यासींनाही डायरी लिहिताना निखालसपणे प्रामाणिक, विशेषतः स्वतःशी प्रामाणिक राहण्याविषयी ते बजावत असत. भाषणाच्या शेवटी त्यांनी शुक्रवारच्या रात्री ९च्या सिटिंगसाठी पुन्हा एकदा ध्यानकक्षामध्ये जमा होण्याविषयी अभ्यासींना आवाहन केले.

शनिवारी सकाळी सव्वा सात वाजता वसंतपंचमीच्या दिवशी पूज्य कमलेशजींनी टोरोंटो येथील आश्रमाचे उद्घाटन स्काईपच्या माध्यमातून केले. संपूर्ण कॅनडा व अमेरिकेतून आलेल्या २०० अभ्यासींच्या मेळाव्यास त्यांनी संबोधित केले. त्यानंतर झालेला सत्संग अद्भूत असा होता.

सकाळचा ९ चा सत्संग व त्यानंतरच्या एका छोटेखानी भाषणानंतर लालाजी महाराजांच्या जीवनावर या वर्षाच्या उत्तरार्धात प्रकाशित होणाऱ्या ग्रंथाची आगाऊ नोंदणी करण्यासाठीच्या टेबलावर पूज्य कमलेशजी स्वतः कित्येक तास बसून होते व नोंदणी करीत होते. त्याच वेळेस ते अभ्यासींशी काळजाला भिडणाऱ्या प्रेमळपणाने, दिलखुलासपणाने व नर्मविनोदी शैलीने चर्चा करीत होते. नंतर ते उत्तर अमेरिकेतील १५० प्रशिक्षकांना भेटले आणि सद्गुरूंच्या परंपरेने अनुमती दिलेल्या व ब्रायटरवर्ल्डमधून येणाऱ्या अलीकडच्या व्हिस्पर्स संदेशातून सूचित केलेल्या मिशनमध्ये करावयाच्या नवीन बदलांविषयी

त्यांनी माहिती दिली.बदलत्या काळाला अनुसरून, मुमुक्षूंपर्यंत साध्या मार्गांनी पोहोचून, त्यांना ध्यान करण्यासाठी उत्तेजन देऊन, ध्यानामुळे होणाऱ्या बदलांचा अनुभव स्वतःच घेण्यास त्यांना प्रवृत्त करणे आवश्यक आहे असे त्यांनी प्रतिपादन केले. उपस्थित असलेल्या सर्व प्रशिक्षकांना त्यांनी सिटिंग दिले. त्यानंतर रात्री ८ वाजता त्यांनी नव्या अभ्यासींबरोबर एक बैठक घेतली. रात्री ९च्या सत्संगाने त्या दिवसाची समाप्ती झाली.

सकाळच्या सत्संगानंतर कमलेशजींनी प्रश्नोत्तरांचे एक सत्र संचालित केले. नूतन गुरुदेव व त्यांचे अभ्यासी यांच्यामधील हृदयीचे हृदयी असलेले प्रेमबंध जाणवण्यासारखे होते. त्यामध्ये प्रेम, विनोद, संयम, आनंद आणि सखोल साधनेसाठीची व अंतर्मुखतेसाठीची तसेच संकल्पाच्या माध्यमातून गुरुदेवांच्या अखंड अनुसंधानात राहण्यासाठीची कटिबद्धता दिसून येत होती. जसजसे सत्र पुढे जाऊ लागले तसतसे अनेक अभ्यासींना कमलेशजींमध्ये चारीजींचे वास्तव प्रतिबिंब उमटल्याचे दिसून आले. अभ्यासी इतके भावविवश झाले होते की सत्राच्या शेवटी त्यांच्या डोळ्यात अश्रू तरळले. एक अभ्यासी म्हणालाही की, "खऱ्या अर्थाने ते एकरूप झालेले आहेत असे माझे हृदय मला सांगत आहे."

कार्यक्रम स्थळ सोडल्यानंतर कमलेशजींनी स्थानिक स्वयंसेवकांसह जवळच असलेल्या मॉनरो आश्रमास भेट दिली. तेथे गुरुदेवांनी त्यांना एक सिटिंग दिले व घरी परतण्यापूर्वी त्यांच्यासोबत भोजनही केले.

सहज संदेशमधील उतारा

दि. १२ फेब्रुवारी २०१५

दि. २३ ते २५ जानेवारी आणि दि. १ ते ३ फेब्रुवारी दरम्यान न्यू जर्सी येथे झालेल्या दोन्ही परिसंवादांतील अनुभव अद्भूतरम्य होता. दोन्हीही प्रसंग विशेषरूपाने खास होते. दि.२७ जानेवारी रोजी माझे परतणे निर्धारित होते परंतु काही कामामुळे मी त्या दिवशी निघू शकलो नाही. नंतर मी ४ फेब्रुवारीला निघण्याचे नियोजन केले परंतु मला फ्लू झाल्यामुळे तेही रहीत झाले. सुदैवाने माझ्या प्रकृतीत लक्षणीय सुधारणा झाल्यामुळे मी दि. ९ फेब्रुवारीला निघू शकलो व दि. १० फेब्रुवारीच्या रात्री मी मणपाक्कमला पोहोचलो.

न्यू जर्सी मधील दोन्ही परिसंवादांत साधनेच्या अनेकविध पैलूंवर आम्ही चर्चा करू शकलो. सहज संदेशच्या माध्यमातून त्याविषयी माहिती देण्यात आली आहे. शिफारस केलेल्या संकल्पांचे अनुपालन केल्यास साधनेतील आमची तद्रूपता नक्कीच अधिक खोलवर होईल. मला खात्री आहे की जे कोणी प्रार्थनापूर्वक करावयाच्या संकल्पांची कास धरतील त्यांना त्यांच्यामध्ये सकारात्मक बदल झाल्याचे निश्चितपणे निदर्शनास येईल.

सध्या बाबूजी मेमोरियल आश्रमात, आपापल्या विभागात प्रशिक्षक म्हणून काम करण्यासाठी २५ ISAW उमेदवार प्रशिक्षण घेत आहेत. हा प्रशिक्षण कार्यक्रम दि.१५ फेब्रुवारीला संपेल. त्याशिवाय, दक्षिण अमेरिकेतील अभ्यासींसाठी आयोजित करण्यात आलेल्या एका विशेष कार्यक्रमात तेथून आलेले १०० हून अधिक अभ्यासी सहभागी झाले आहेत. हा कार्यक्रम दि. १४ फेब्रुवारी पर्यंत चालू राहील.

सर्वांना प्रेम व आशीर्वाद लाभावेत यासाठी सद्गुरूंच्या चरणी प्रार्थना.

कमलेश डी. पटेल

" ..... सरतेशेवटी जी छोटीशी गोष्ट मला तुम्हाला सांगायची आहे तिच्यातून फक्त एकच निष्कर्ष निघतो व तो म्हणजे केवळ एकच मार्ग पत्करा, केवळ गुरुदेवांशीच काय ती संलग्नता ठेवा. बस, त्यातच सर्व काही आले. अन्य साऱ्या गोष्टी केवळ या मार्गाला आधार देण्यासाठी व तो बळकट करण्यासाठीच आहेत. हा मार्ग सोडून मी इतर काही केले तर त्यामुळे माझ्या प्रयत्नांचे खच्चीकरण होईल, गुरुदेवांशी माझी असलेली संलग्नता कमकुवत होईल. मी तसे करीत असेन तर तसे करणे मी थांबवले पाहिजे व त्यातच शहाणपणा आहे. आणि हे समजण्यासाठी मला नीरक्षीरविवेकबुद्धी योग्य प्रकारे वापरता आली पाहिजे.

–कमलेशजी

दि.२ फेब्रुवारी २०१५, मॉनरो आश्रम

पूज्य लालाजी महाराजांचा १४२ वा जन्मदिन सोहळा

भारतामधील सर्व आश्रमांमध्ये पूज्य लालाजी महाराजांच्या १४२व्या जन्मदिवसाचा सोहळा तीन दिवस विकेंद्रित भंडाऱ्याच्या स्वरूपात साजरा करण्यात आला. या मंगल प्रसंगी, हिवाळ्याच्या दिवसांतील थंडीशी मुकाबला करीत जवळपासच्या केंद्रांतील अभ्यासी मोठ्या संख्येने आश्रमांमध्ये उपस्थित होते. या दिवसांदरम्यान आश्रमांमध्ये विविध प्रकारच्या उपक्रमांची धामधूम चालू होती. लालाजी महाराजांचे जीवन व शिकवणूक, सुसंवादाची मूलतत्त्वे, चारित्र्य निर्माण, आतला शोध अशा काही विषयांवर भाषणे झाली. लहान मुले व युवक यांनी लालाजींच्या जीवनावर आधारित नाटके सादर केली. नृत्य व गाण्यांमुळे हा प्रसंग रम्य आणि संस्मरणीय असा झाला. आपल्या दिव्य अशा गुरुदेवांच्या कृपाप्रसादाने लाभान्वित होण्याची भंडारा ही एक सुसंधी आहे. देशभरातील विविध केंद्रांमध्ये साजऱ्या करण्यात आलेल्या समारंभांचे वृत्त एकोज वार्तापत्राकडे आले आहे. केंद्रांकडून मिळालेली काही छायाचित्रे खाली दर्शविण्यात आली आहेत.

अलाहाबाद

भुवनेश्वर

जोधपूर

इरोड

गाझियाबाद

कोलकाता

जयपूर

सोनपेट

पय्यानूर

खरगपूर

हुबळी

वडोदरा

Meerut

लखनौ

मदुराई

दिल्ली

तिरुपूर

यु–कनेक्ट उपक्रम

एप्रिल २०१३ पासून मिशनच्या यु–कनेक्ट उपक्रमांतर्गत सुरु झालेला स्वयंविकास कार्यक्रमाचा (एस.डी.पी.)आता भारतामध्ये तसेच जगभरामध्ये प्रसार होत आहे. अलीकडेच प्रस्तावित झालेल्या नविन सूचना आणि तंत्रामुळे, गुरुदेवांच्या कार्यामध्ये समाविष्ट आणि सहभागी होण्याची व्याप्ती वाढत आहे.

या विस्तारलेल्या कक्षांबरोबर बरेचसे बदल घडून येणार आहेत. यु–कनेक्ट उपक्रमामधील सूत्रसंचालक, समन्वयक आणि स्वयंसेवकांना आमची विनंती आहे की, त्यांनी स्वत:ला नव्या बदलांबद्दल अद्ययावत ठेवावे.

यु–कनेक्ट संस्था सुमारे पंधरा भागांमध्ये विभागली असून, प्रत्येक भागाचे सूत्रसंचालक आपापल्या भागांमधील विभागप्रमुख आणि केंद्रप्रमुखांसोबत काम करत आहेत. यु–कनेक्टमध्ये प्रशिक्षण देण्यासाठी आणि अविरत सुधारणा करण्यासाठी मणपाक्कम येथे एका सहयोगी गटाची स्थापना झालेली आहे. सध्या आम्ही साहित्याचे हिंदीमध्ये भाषांतर करीत आहोत.

या कार्यक्रमामध्ये सहभागी होण्यासाठी कृपया खालील संकेतस्थळाला भेट द्या

http://www.sahajmarg.org/resources/programs/uconnect

गेल्या काही महिन्यांमध्ये अनेक ठिकाणी यु–कनेक्ट कार्यक्रम आयोजित करण्यात आले होते, त्यांची क्षणचित्रे खालीप्रमाणे आहेत.

सुरत, गुजरात येथे उका तर्सडिया विश्वविद्यालयाच्या मलिबा येथील आवारामध्ये पहिला यु–कनेक्ट कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला होता, याला आता दोन वर्षापेक्षा अधिक काळ लोटला आहे. विश्वविद्यालयाच्या सुमारे दोनशे पन्नास अध्यापकांसाठी पहिल्या स्वयंविकास कार्यक्रमाचे(एस.डी.पी.) आयोजन करण्यात आले होते. आजपर्यंत यामधील सुमारे शंभराहून अधिक अध्यापकांना योग्य पद्धतीने ध्यान कसे करावे याविषयी माहिती देण्यात आली आहे. सुमारे तीस ते चाळीस अध्यापक दर शनिवारी दुपारी सामुदायिक ध्यान करतात. गेल्या दोन वर्षांमध्ये सुमारे आठ महाविद्यालयांमधून एस.डी.पी.चे आयोजन करण्यात आले आहे. यामधून सुमारे तीनशे

सिलिगुडी

पन्नास विद्यार्थी सहजमार्गाशी परिचित झाले आहेत. आठवड्याच्या सुरुवातीच्या दिवसांमध्ये विद्यार्थ्यांच्या छोट्या गटांसाठी सत्संगांचे आयोजन करण्यात येते. यु–कनेक्ट उपक्रमाला आवश्यक अशी ध्यानधारणेची जागा उपलब्ध करुन देणे हे विश्वविद्यालयाने दिलेल्या आश्वासनांपैकी एक होते. परिणामस्वरुप, दि.१७ जानेवारी २०१५ रोजी औपचारीक रीतीने ध्यानगृहाचे उद्घाटन झाले. अभ्यासी या ध्यानगृहामध्ये एक ग्रंथालय देखील उभारत आहेत. एस.एच.पी.टी.ने या वाचनालायासाठी नुकतीच काही पुस्तके दान दिली आहेत.

पुणे, महाराष्ट्र येथे दि. १ जानेवारी रोजी भारतीय रेल्वेच्या अधिकाऱ्यांकरीता इंडियन रेल्वे इंस्टिट्युट ऑफ सिव्हील इंजिनीअरींग (आय.आर.आय.सी.ई.एन.) येथे एका विशेष एक दिवसीय कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यशाळेचे सूत्रसंचालन करताना बंधू हर्षल जावळे यांनी आपल्या भाषणामधून मूल्ये आणि नैतिकता या विषयांवर भर दिला.

विदिशा, मध्यप्रदेश येथे यु–कनेक्टच्या चमूने दि. १८ जानेवारी रोजी मुलींच्या शासकीय महाविद्यालयामध्ये एस.डी.पी.चे आयोजन केले होते. यावेळी सुमारे शंभर विद्यार्थिनी आणि दहा अध्यापक उपस्थित होते.

असे अनेकविध कार्यक्रम चंदिगड, हरियाणा, तामिळनाडू, इंदौर, राजस्थान आणि सिक्किम येथे चालू आहेत. अनेक विभागांमध्ये यु–कनेक्ट अध्यापक प्रशिक्षण कार्यक्रम चालू आहेत.

मलिबा

विदिशा

अखिल भारतीय निबंध लेखन कार्यक्रम २०१४

यावर्षी या उपक्रमाने– एस.आर.सी.एम. आणि 'भारत आणि भुतान येथील संयुक्त राष्ट्रांचे माहिती केंद्र' यांच्या भागीदारीचे दहावे वर्ष साजरे करत, आंतरराष्ट्रीय युवा दिवसाप्रीत्यर्थ अखिल भारतीय निबंध लेखन कार्यक्रमाचे आयोजन केले होते. गट –१ (९ ते १२ या वर्गांमधील विद्यार्थ्यांसाठी) 'सर्वात प्रथम स्वत:शी प्रामाणिक रहा' ही शेक्सपियरची उक्ती हा विषय होता. तर गट –२ (पदवीपूर्व ते पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांमधील विद्यार्थ्यांसाठी) 'जो सत्यवादी तोच खरा मानव' हा त्याच पठडीमधील विषय होता. दोन्ही गटांमधील सहभागींना त्यांच्या विषयांवर विचारविनिमय आणि संशोधन करण्याची मुभा होती पण शेवटी त्यांना स्वत:च्या हस्ताक्षरामधील निबंधाची अस्सल (नक्कल नसलेली) प्रत सुपूर्द करणे अपेक्षित होते. एस.आर.सी.एम. जरी इच्छुक शैक्षणिक संस्थांमधील विद्यार्थ्यांनाच सहभागी होण्यासाठी आमंत्रित करत असले तरी आकडेवारीवर लक्ष कधीच देत नाही. तरीसुद्धा दरवर्षी दोन्ही गटांमधील सहभागींची संख्या मात्र कायम वाढतच आहे. यावर्षी पहिल्या गटामध्ये सुमारे ९,८४१ विद्यालयातील सुमारे १,६४,४७५ विद्यार्थी सहभागी झाले, तर दुसऱ्या गटामध्ये २०१६ शैक्षणिक संस्थांमधील सुमारे २१,२७६ महाविद्यालयीन विद्यार्थी सहभागी झाले. एकूण ११,८५७ शैक्षणिक संस्थांमधील १,८५,७५१ विद्यार्थी सहभागी झाले.

यावर्षी दोन्ही गटांमधील सर्वोत्तम निबंधाचे पारितोषिक प्रथमच एकाच भाषेमधील (तेलगू) निबंधांनी पटकावले. गट –१ मधून एस. दिया निस्सी या नंद्याल येथील गुड शेफर्ड इंग्लिश मिडीयम स्कूलच्या दहावीच्या विद्यार्थिनीला आणि गट–२ मधून ताडी सुजोय किरण या राजीव गांधी इंस्टिट्युट ऑफ मेडिकल सायन्स, श्रीकाकुलम येथे एम.बी.बी.एस. च्या शेवटच्या वर्षामध्ये शिकणाऱ्या विद्यार्थ्याला विजयचिन्ह (ट्रॉफी) देवून गौरवण्यात आले.

प्रथम पारितोषिक विजेत्यांचे निबंध एस.आर.सी.एम. च्या संकेतस्थळावर www.sahajmarg.org/essay-event प्रकाशित करण्यात आले आहेत. यासोबतच इतर विजेत्यांच्या निबंधामधील उतारे देखील याच संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत.

गेल्या काही वर्षांप्रमाणेच या वर्षीदेखील पारितोषिक वितरण समारंभ अनेक पालक, शिक्षक आणि विजेत्या विद्यार्थ्यांच्या उपस्थितीमध्ये एस.आर.सी.एम.च्या विविध केंद्रांमधून पार पडला आणि यामुळे सर्व उपस्थितांना एस.आर.सी.एम. विषयी जाणून घेण्याची संधी प्राप्त झाली.

जोधपूर

तिरुपूर

पाली

लखनौ

कोलकाता

पाटणा

तिरुचिरापल्ली

म्हैसूर

अखिल भारतीय निबंध लेखन कार्यक्रम– पारितोषिक वितरण समारंभ

अलाहाबाद

बिकानेर

बिजनोर

श्री गंगानगर

उज्जैन

औरंगाबाद

पैठण

कोविलपटटी

बसवकल्याण

वालियूर

हुबळी

अलुवा

गुलबर्गा

लालपणिया

मदुराई

उत्तर पारावूर

सितापूर

पलक्कड

मुंबई

सिलिगुडी

तिरुचेंदूर

रांची

युवकांचे कार्यक्रम

विशाखापटटणम, आंध्र प्रदेश

दि. १७ जानेवारी रोजी विशाखापटट्णम केंद्राने ५० युवकांसाठी 'ग्रोईंग टुगेदर' (एकत्रितपणे प्रगती) या संकल्पनेवर आधारित एक विभागीय युवा चर्चासत्र आयोजित केले होते. विभागप्रमुख (आंध्र प्रदेश–१ब) बंधू आदित्यनारायण यांनी युवकांना अहंकारापासून पूर्णपणे मुक्त होण्याचा सल्ला दिला. ज्या सेवेतून प्रेम निर्माण होते अशा सेवेवर त्यांनी भर दिला आणि आपापली साधना नियमितपणे करण्यास प्रोत्साहन दिले.

सहभागींनी भाषणे आणि युवकांशी संबधित व्हिस्पर्समधील निवडक संदेशांचे श्रवण केले. संघबांधणीबद्दल रंजक कृतींदरम्यान त्यांना अनेक गटांत विभागण्यात आले आणि त्यांनी नेमून दिलेले कार्य सांघिकतेने केले. दुपारच्या जेवणानंतरचे सत्र हे जागतिक स्तरावरिल वेबिनारच्या वेळी होते. ते दुपारी ३.३० पर्यंत चालले. या कार्यक्रमाने जगभरातील अभ्यासी उत्क्रांतीसाठी आवश्यक गुण कसे जोपासतात हे माहित करून घेण्यात अधिक रस निर्माण केला. कार्यक्रमाचा शेवट संध्याकाळच्या सत्संगाने झाला आणि बंधू सप्तमुकुलु यांनी सहा महिन्यांनी होणाऱ्या युवकांच्या चर्चासत्रासाठी त्यांना आमंत्रित केले.

हल्द्वानी आश्रम, उत्तराखण्ड

दि. २४ ते २६ जानेवारी दरम्यान या विभागातील सुमारे ८२ युवकांसाठी हल्द्वानी आश्रमामध्ये 'विशुद्धतेतून भवितव्याकडे' या विषयावर एक चर्चासत्र आयोजित करण्यात आले होते. उत्तम सजवलेला आश्रम आणि दि. २४ रोजी संध्याकाळी शेकोटीचा कार्यक्रम यांच्यासमवेत हे चर्चासत्र उत्सवाच्या वातावरणात सुरू झाले. दि. २५ रोजी सकाळी बंधू बी.एस. चुफळ (विभागप्रमुख) यांनी गटास संबोधित केले. प्रसिद्ध निसर्ग चित्रकार आणि गिर्यारोहक श्री. अनुप शाह यांनी दुपारच्या सत्रात एक छंदवर्ग घेतला. दिलेल्या कामाविषयी बांधिलकी, प्रेम आणि ध्येयाप्रति गांभीर्य यावर या छंदवर्गादरम्यान भर देण्यात आला. दैनंदिन साधनेमध्ये निष्ठेची गरज आणि चारित्र्याचा विकास तसेच प्रगती होत असताना आपल्या व्यक्तिमत्वातील अनेक गुणविशेषांमध्ये होणारे बदल समजून घेणे यावर विषयसूत्रामध्ये भर देण्यात आला. सांस्कृतिक कार्यक्रमादरम्यान आश्रमाच्या बांधकामाविषयी एक चित्रफित व त्यानंतर कबीराच्या जीवनावर आधारित एक नाटक सादर करण्यात आले. दि. २६ जानेवारी रोजी ध्वजारोहण, मतांची देवाणघेवाण, समारोपाचे भाषण आणि भविष्यात अशी चर्चासत्रे व्हावीत याविषयी सूचना इ. कार्यक्रम झाले.

कर्नाटकमधील कोलार आश्रमाला भेट

दि. ८ फेब्रुवारी रोजी बनशंकरी आश्रम येथून २१ युवकांनी कोलार आश्रमाकरीता प्रयाण केले. बेंगलोरच्या गटाव्यतिरिक्त, कोलार आश्रमाचे प्रतिनिधित्व करणारे १०जण तसेच कुप्पम केंद्राचा चमूसुद्धा या उपक्रमात सामील झाला होता.

परस्परांशी ओळख झाल्यानंतर सहभागींना मिशनसंदर्भातील प्रश्न असलेले एका शब्दकोडे सोडविण्यासाठी वेगवेगळ्या संघात विभागण्यात आले. 'ध्येय' या विषयावर एक आत्मपरीक्षण सत्र आणि त्यानंतर आपल्या दृष्टिकोणाची ध्येयाशी सांगड घालण्याची आवश्यकता यावर चर्चा झाली. आदरणीय कमलेशजी यांनी नुकतेच सुचविलेले चार संकल्प कसे अमलात आणायचे हे थोडक्यात समजावले गेले. खजिन्याचा शोध या खेळामध्ये यशस्वी होण्यासाठी सहभागींना मिशनबद्दल काही मूलभूत माहिती असणे गरजेचे होते. स्थानिक अभ्यासींच्या काळजीयुक्त प्रेमात वेळ व्यतीत करून आनंदाने दुपारच्या जेवणानंतर हा गट बेंगलोर येथे परतण्यासाठी निघाला.

हिवाळी शिबिर, अहमदाबाद, गुजरात

अहमदाबाद येथील अडालज योगाश्रम येथे दि. २४ ते २६ जानेवारी दरम्यान मुलांसाठी एक तीन दिवसांचे शिबिर आयोजित करण्यात आले होते. दि. २४ जानेवारी रोजी स्वागतपर भाषणाने शिबिराची सुरुवात झाली. 'दुसऱ्यांना आनंद दिलात तर तो स्वत:ला मिळेल' हा संदेश देणाऱ्या 'खुशी' या खेळादरम्यान मुलांनी आपापली ओळख करुन दिली. कांद्याच्या कंदांची लागवड कशी करावी हे मुलांना शिकविण्यात आले. या नंतर प्रश्नमंजुषा व जीवनकौशल्ये प्रशिक्षणाचा कार्यक्रम झाला. स्व–संरक्षण, आरोग्यपूर्ण आहार व तंदुरुस्त राहण्यासाठी उपयुक्त सूचना यांवर आधारित एक विशेष कार्यक्रम झाला. रात्रीच्या जेवणानंतर शेकोटीच्या कार्यक्रमात मुलांनी नृत्य–गायनाचा आनंद लुटला. दुसऱ्या दिवशी मुलांना विक्रम साराभाई समुदाय विज्ञान केंद्र येथे नेण्यात आले. संध्याकाळी आश्रमात परत आल्यावर सांस्कृतिक कार्यक्रम व काही खेळ झाले. दि.२६ जानेवारी रोजी प्रजासत्ताक दिन खूप उत्साहाने साजरा करण्यात आला. ध्वजारोहण, राष्ट्रगीत आणि देशभक्तीपर गीतांचे गायन, क्रीडा आणि खेळ याचा समारोप पारितोषिक वितरणाने झाला. दुपारच्या जेवणानंतर शिबिराचा समारोप झाला. मुलांना नवे मित्र मिळाले, नवीन कौशल्ये आत्मसात केली आणि त्यांनी खूप मजा केली.

वार्षिक दिन समारंभ, कोलकता

दि.२४ डिसेंबर २००३ रोजी कोलकाता येथील बाबूजी मेमोरिअल आश्रमाचे चारीजी महाराजांच्या हस्ते उद्घाटन झाले होते. अनेक वर्षांपासून या विशेष अशा दिवसाचा वर्धापनदिन वार्षिक दिन म्हणून– विशेषत: मुलांसाठी क्रीडा आणि मौजमजेने भरलेला दिवस म्हणून साजरा केला जात आहे. या वर्षी हा दिवस दि.१८ जानेवारी रोजी साजरा करण्यात आला. मुले आणि युवकांचे केंद्र यांनी या कार्यक्रमाची रूपरेखा आखली होती. अनेकविध वयोगटांमध्ये आणि प्रकारांमध्ये ३२ उपक्रम आयोजित केले होते. तरुण आणि वयस्कर अभ्यासींनी विविध शर्यतींची मजा लुटली तर वृद्ध अभ्यासींनीसुद्धा धावपळ नसलेल्या खेळांमध्ये भाग घेतला. बरेच कार्यक्रम हे मूल्ये आणि इष्ट गुण यांना महत्त्व देऊन, विचारपूर्वक तयार करण्यात आले होते, आणि साधनेच्या विविध पैलूंवर आधारित खेळ खेळण्याची अभ्यासींना संधी मिळाली. या दिवसाने सर्वांना आश्रमात, त्याच्या दिव्य वातावरणात राहण्याची संधी दिली आणि प्रत्येकाने स्वत:साठी सर्वोत्तम देण्याचा प्रयत्न करत दुसऱ्यांस बंधुत्वाने आणि प्रेमपूर्वक प्रोत्साहन देत आनंद घेतला.

विभागीय बैठक, हरयाणा

डॉ. सत्या एन. मंडल (विभाग प्रमुख–विभाग–२१) यांनी सोनेपत आश्रमात दि. ८ फेब्रुवारी रेजी एका विभागीय बैठकीचे अयोजन केले होते. त्यास हरियाणातील केंद्रांतून ३७ प्रशिक्षक, समन्वयक, सूत्रसंचालक, स्वयंसेवक आणि केंद्रप्रमुख उपस्थित राहिले. २०१४ या वर्षासाठी विभागप्रमुख, समन्वयक आणि ठराविक भागातील प्रशिक्षकांनी विभागातील/केंद्रांतील उपक्रमांवर आणि त्यांच्या भागातील प्रगतीवर प्रकाशझोत टाकणारे, सद्यस्थितीविषयी अहवाल तसेच जाणवलेल्या अडचणी प्रस्तुत केल्या. गुरुदेवांनी पानिपत आणि रेहतक येथे आश्रमाच्या उभारणीला परवानगी दिली आहे हे कळताच तेथे उपस्थित असलेले सर्व अभ्यासी बंधू आणि भगिनी आनंदाने भारावून गेले. या ठिकाणी बांधकाम लवकरच सुरु करण्यात येणार आहे. प्रत्येक भागात जाणवणाऱ्या कमतरतांविषयी चर्चा झाली आणि त्या अडचणी दूर करण्याची व्यवस्था करण्यात आली. या सभेमधील सर्व ३७ उपस्थितांनी गेल्या वर्षी झालेल्या उपक्रमांविषयी आपल्या प्रतिक्रिया दिल्या. नंतर विभागातील यू–कनेक्ट उपक्रमाविषयी एक छोटे सादरीकरण झाले.

लघुवृत्त

जयपूर, तेलंगणा

जयपूर आश्रमात दि. १० आणि ११ जानेवारी या दोन दिवशी आयोजित करण्यात आलेल्या आत्मपरीक्षण कार्यक्रमात पस्तीस अभ्यासी सहभागी झाले होते. या कार्यक्रमामध्ये 'गुरुदेवांच्या (मिशनविषयीच्या) भवितव्यामध्ये सहभाग' आणि 'त्यांच्या संकल्पनेची पूर्णता' या विषयांचा अंतर्भाव होता. गुरुदेवांच्या नुकत्याच झालेल्या भाषणांमधील महत्त्वाच्या बाबी प्रस्तुत करण्यात आल्या. आयोजकांनी सुद्धा नोव्हेंबरमध्ये मणपाक्कम येथे झालेल्या अखिल भारतीय युवक चर्चासत्रातील त्यांचे अनुभव आणि महत्त्वाचे मुद्दे मांडले.

चिकमंगलूरू, कर्नाटक

रविवार दिनांक ११ जानेवारी रोजी, चिकमंगलूरू केंद्रात, अभ्यासी परिवारांची भेट आयोजित करण्यात आली होती. सर्व अभ्यासींनी त्यांच्या परिवारातील सदस्यांसहित भाग घेतला आणि आयोजित केलेल्या खेळांमध्ये मोठया उत्साहाने सामील झाले. विजेत्यांना बक्षिसे देण्यात आली.

तिरुपूर, तामिळनाडू

दहा सूत्रांवर आधरित एक दिवसीय कार्यक्रम हिंदी भाषेमधून चेट्टिपालयम आश्रमात दि. २५ जानेवारी रोजी संपन्न झाला. याकरीता ४७ अभ्यासी उपस्थित होते. हाच कार्यक्रम इंग्रजीमधून दि. २६ व २७ रोजी घेण्यात आला. त्याकरीता तिरुपूर, शोलावंदन व बंगलोरचे ५७ अभ्यासी उपस्थित राहिले. प्रत्येक सूत्र सविस्तर समजविण्यात आले. दररोज सायंकाळी प्रश्नोत्तरे आणि अनुभवांचे आदान–प्रदान करण्याचे सत्र घेण्यात आले. दैनंदिन जीवनामध्ये दहा नियमांची अंमलबजावणी कशी करावी या बद्दलच्या शंकांचे ह्या सत्रांच्या दरम्यान निरसन करण्यात आले.

गुलबर्गा, उ. कर्नाटक

अप्पा पब्लिक स्कूलमध्ये दि. १३ जानेवारी रोजी राष्ट्रीय युवा दिन साजरा करण्यात आला. आपल्या समाजातील युवकांच्या सद्यस्थितीबद्दलची जाणीव निर्माण करणे आणि स्वत:ची परिस्थिती सुधारण्यासाठी त्यांनी कोणती भूमिका निभावावी याबद्दल मार्गदर्शन करणे हा या कार्यक्रमाचा उद्देश्य होता. होता. डॉ. गजेंद्र सिंग (विभाग प्रमुख, विभाग ४अ) आणि बंधू श्रीकांत जोशी पाहुणे म्हणून निमंत्रित होते. डॉ. गजेंद्र सिंग ह्यांनी जीवनातील सर्व प्रसंगी हृदयाचे मत विचारात घ्यावे कारण हृदय हे प्रेम आणि प्रेरणेचा उगम आहे असे युवकांना सांगितले. २०० पेक्षा अधिक विद्यार्थी, शिक्षक व कर्मचारी या कार्यक्रमास उपस्थित होते.

खुली सत्रे

शिरसी, उ. कर्नाटक

दि. २४ जानेवारी रोजी वन महाविद्यालयात घेण्यात आलेल्या सत्रास महाविद्यालयाचे विद्यार्थी आणि कर्मचारी मिळून ५० इच्छुक उपस्थित होते. ह्या मुमुक्षूंपैकी एकवीस जणांनी त्यांची प्राथमिक सिटींग घेतली. बागायत महाविद्यालयात दि. २६ जानेवारीला झालेल्या सत्रात १६ मुमुक्षूंनी अभ्यास सुरु करण्याची इच्छा प्रगट केली.

खरगपूर, पश्चिम बंगाल

दि. २५ जानेवारी रोजी घेण्यात आलेल्या सत्रास उपस्थित असलेल्या ६० मुमुक्षूंपैकी जवळजवळ ३० जणांनी अभ्यास सुरु करण्यातील इच्छा सत्राच्या अंती व्यक्त केली.

मूल्यशिक्षण कार्यक्रम

एसएचपीटीने २०१४–२०१५ या शैक्षणिक वर्षाकरिता नव्याने तयार केलेला सुधारित मूल्यशिक्षण कार्यक्रम ८ केंद्रांतील जवळपास १५ शाळांमधे सुरु करण्यात आला होता. अजून काही केंद्रे व शाळा हा कार्यक्रम येत्या वर्षी सुरु करण्याच्या तयारीत असल्याने हा अनुभव फार स्फूर्तिदायक असा ठरला आहे. येणाऱ्या प्रतिक्रियांच्या आधारे अभ्यासक्रमात सुधारणा करण्यात येणार आहे तसेच सहभागी होणाऱ्या सर्व केंद्रांना योग्य असे प्रशिक्षण देण्यात येणार आहे. तुमच्या विभागातील मूल्यशिक्षण उपक्रमात सहभागी होण्यासाठी व स्वयंसेवा करण्यासाठी खालील संकेतस्थळाला भेट द्या.
http://www.sahajmarg.org/resources/programs/values-education.

त्रिची केन्द्र, तामिळनाडू

श्री शिवानंद बालालय शाळेमधील उच्च माध्यमिक वर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी २०१४–२०१५ या शैक्षणिक वर्षात हा कार्यक्रम राबविण्यात आला. दि. ३ जून २०१४ रोजी प्रारंभिक सत्राने याची सुरवात झाली. हा कार्यक्रम मुख्यत: गोष्टी, चित्रफिती व उपक्रमांवर आधारित असल्याने मुले या वर्गांमधे उत्साहाने सामील झाली. आत्मपरिक्षण सत्रांनी विद्यार्थी व स्वयंसेवक या दोघांनाही जीवन कौशल्ये अधिक चांगल्या रितीने समजून घेण्यास सहाय्य केले. मुलांसोबत चारित्र्यनिर्माणाचा अनुभव समन्वयकांना अतिशय उत्तम असा वाटला. कार्यक्रमाची सांगता दि. ७ फेब्रुवारी २०१५ रोजी झाली. या सत्रानंतर सकारात्मक बदल जाणवल्यामुळे शिक्षक व विद्यार्थी यांना खूप समाधान वाटले. पुढील शैक्षणिक वर्षातही हा विषय घेण्यास ते उत्सुक आहेत.

नवीन प्रकाशनांचे विमोचन

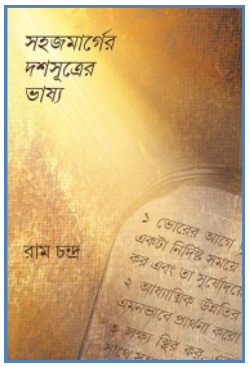

दहा सूत्रांवरील भाष्य (बंगाली)

दहा सूत्रांवरील भाष्य आणि राजयोगाचा प्रभाव रशियन–श्रवण पुस्तिका

व्हिस्पर्स फ्रॉम ब्रायटर वर्ल्ड स्पॅनिश – श्रवण पुस्तिका

व्हिस्पर्स फ्रॉम ब्रायटर वर्ल्ड– पाचवे प्रकटीकरण फ्रेंच

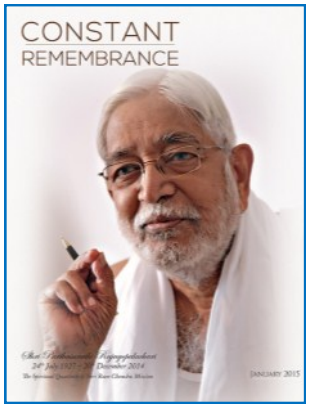

सतत स्मरण (कॉन्स्टंट रिमेंबरन्स) इंग्रजी

यावेळचा जानेवारीचा अंक हा आपल्या गुरुदेवांच्या–चारीजी महाराजांच्या जीवन व कार्य यांच्या स्मृत्यर्थ असलेला विशेषांक आहे. सर्व वर्गणीदारांना तो मिळेल तसेच हा अंक पुस्तक विक्री व आजीवन (कॉर्पस) विभागात विक्रीस उपलब्ध आहे.

घोषणा

पूज्य बाबुजी महाराजांचा जन्मदिवस सोहळा लखनौ, उ. प्र, भारत येथे दि. २९ एप्रिल ते १ मे २०१५ दरम्यान साजरा करण्यात येईल.

आपल्या प्रिय चारीजी महाराजांचा जन्मदिवसाचा उत्सव थिरूवल्लुर, तामिळनाडू, भारत येथे दि.२३ जुलै पासून ते दि २५ जुलै २०१५ पर्यंत साजरा करण्यात येईल.

लय योग आश्रम, वाराणसी, उत्तर प्रदेश

सन १९८९ या वर्षी वाराणसीमध्ये रविवार सत्संगाची सुरवात झाली. आश्रमाच्या जागेवर तात्पुरता ध्यानकक्ष तयार होईपर्यंत १९८९ पासून ते २००१ पर्यंत सत्संगाचे ठिकाण सतत बदलत होते.

आश्रमाची उभारणी

सन २००१ मध्ये दिल्ली भेटीदरम्यान, गुरुदेवांनी डॉ. प्रसन्ना कुमार (केंद्रप्रमुख) यांना सारनाथ येथे आश्रमाकरीता स्वतंत्र जमीन पाहण्यास सांगितले. केंद्रप्रमुख डॉ. प्रसन्ना कुमार यांनी दि. ५ जुलै २००१ रोजी ५,४३८ चौ. फूट जमिनीचे श्री रामचंद्र मिशनच्या नावे नोंदणीकरण केले. दि. १६ डिसेंबर २००१ रोजी गुरुदेवांनी वाराणसी केंद्राला भेट दिली. आश्रमाची पायाभरणी केली व तात्पुरत्या ध्यानकक्षाचे उद्घाटन केले. २००५ साली गुरुदेवांनी नव्या ध्यानकक्षाच्या बांधकामाच्या प्रस्तावास मंजुरी दिली व दि. १६ फेब्रुवारी २००६ मध्ये त्यांनी शिलान्यास केला.

आश्रमाच्या आराखड्यास मंजुरी मिळण्यास तसेच निधी उभारण्यास आणखी चार वर्षे लागली. दि. २ नोव्हेंबर २००९ रोजी बंधू यू. एस. बाजपाई यांच्या समक्ष नव्या ध्यानकक्षाच्या बांधकामास सुरवात झाली. छतावर कमळ असलेला अष्टकोनी आकाराचा ध्यानकक्ष मे २०११ मध्ये तयार झाला. दि. ४ डिसेंबर २०११ रोजी गुरुदेवांनी चेन्नई येथून व्हिडीओ लिंकद्वारे ध्यानकक्षाचे उद्घाटन करून तो समर्पित केला. जवळपास १००० अभ्यासी या मंगलसमयी उपस्थित होते.

प्रकाशाचे केंद्र

"सहजमार्ग हा प्रेमाचा मार्ग आहे. आपण या वास्तूचा वापर आपल्या आध्यात्मिक प्रगतीसाठी केला पाहिजे. सहजमार्गामध्ये तिरस्कारास जागा नाही."

–पार्थसारथी राजगोपालाचारी
दि.४ डिसेंबर २०११, चेन्नई

उपक्रम

विभागीय स्तरावरील युवा कार्यशाळा, व्ही बी एस ई कार्यशाळा, जी आय टी पी सत्रे इत्यादींचे आयोजन या आश्रमात केले जाते. निबंध लेखन उपक्रम गेल्या दहा वर्षांपासून या केंद्रामध्ये आयोजित केला जात आहे.

सध्या या केंद्रामधील अभ्यासींची संख्या १,३५२ आहे व जवळपास ३२५ अभ्यासी नेहमीच्या रविवार सत्संगास उपस्थित असतात.

आश्रमात भोजनकक्ष, गुरुदेवांचे कार्यालय/पाहुण्यांचे दालन, ग्रंथालय, आय टी दालन, लेखा कार्यालय, जी आय टी पी प्रशिक्षण कक्ष, आश्रम कार्यालय, निवासकक्ष, बगिचा, बालकेंद्र आणि काळजीवाहकाचा/ राखणदाराचा कक्ष इत्यादी सुविधा उपलब्ध आहेत.

To download or subscribe to this newsletter, please visit http://www.sahajmarg.org/newsletter/india For feedback, suggestions and news articles please send email to in.newsletter@srcm.org

© 2015 Shri Ram Chandra Mission ("SRCM"). All rights reserved. "Shri Ram Chandra Mission", "Sahaj Marg", "SRCM", "Constant Remembrance" and the Mission's Emblem are registered Trademarks of Shri Ram Chandra Mission.This Newsletter is intended exclusively for the members of SRCM. The views expressed in the various articles are provided by various volunteers and are not necessarily those of SRCM.